

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 17. 5. 2018
COM(2018) 293 final

ANNEX 2

PRÍLOHA

k

**OZNÁMENIU KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNE MU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

EURÓPA V POHYBE

Udržateľná mobilita pre Európu: bezpečná, prepojená a ekologická

PRÍLOHA 2 – Strategický akčný plán pre batérie

I. Politický kontext

Vývoj a výroba batérií sú pre Európu v kontexte prechodu na čistú energiu strategickou nevyhnutnosťou a kľúčovým prvkom konkurencieschopnosti jej automobilového odvetvia.

V októbri 2017 Európska komisia založila **Európsku alianciu pre batérie**¹ ako platformu spolupráce s kľúčovými zainteresovanými stranami v oblasti priemyslu, zainteresovanými členskými štátmi a Európskou investičnou bankou.

Neodkladná výzva vytvoriť konkurencieschopnú a udržateľnú priemyselnú výrobu batérií v Európe je náročná a v globálnych pretekoch musí Európa konať rýchlo. Podľa niektorých predpovedí by Európa na pokrytie dopytu EÚ od roku 2025 mohla získať trh s batériami v hodnote až 250 miliárd EUR ročne, ktorý by zásobovalo aspoň 10 až 20 gigatovární (zariadenia na masovú výrobu batériových článkov)². Vzhľadom na rozsah a rýchlosť potrebných investícií nemôže byť prístup k tejto strategickej výzve roztrieštený.

Týmto strategickým akčným plánom chce Komisia dosiahnuť, aby sa Európa dostala na stabilnú cestu k vedúcemu postaveniu v kľúčovom priemyselnom odvetví budúcnosti, a zároveň podporiť zamestnanosť a rast v rámci obehového hospodárstva, ako aj zabezpečiť čistú mobilitu a zlepšiť životné prostredie a kvalitu života občanov EÚ.

Komisia podporuje **cezhraničný a integrovaný európsky prístup**, ktorý pokryje **celý hodnotový reťazec** ekosystému batérií, a zároveň kladie dôraz na **udržateľnosť**, a to od ťažby a spracovania surovín cez fázu návrhu a výroby batériových článkov a sústav až po ich použitie, druhotné použitie, recykláciu a zneškodnenie v kontexte obehového hospodárstva.

Hodnotový reťazec batérií

Tento prístup podporí výrobu a používanie vysokovýkonných batérií a stanoví štandardy udržateľnosti v celom hodnotovom reťazci.

¹ https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/european-battery-alliance_sk.

² Zdroj: Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) Inno-energy <http://www.innoenergy.com/>.

Tento strategický akčný plán bol vypracovaný v rámci Európskej aliancie pre batérie v úzkej spolupráci so zainteresovanými stranami vrátane príslušného odvetvia a členských štátov a vychádza z prístupu pod vedením daného odvetvia, pri ktorom samotní priemyselní aktéri EÚ prijímajú a začínajú implementovať ciele opatrenia³.

Tento strategický akčný plán kombinuje ciele opatrenia na úrovni EÚ, a to aj pokiaľ ide o (prvotné a druhotné) suroviny, výskum a inovácie, financovanie/investície, normalizáciu/reguláciu, obchod a rozvoj zručností, s cieľom dosiahnuť, aby **sa Európa v kontexte obehového hospodárstva stala svetovým lídrom v oblasti udržateľnej výroby a používania batérií**.

Konkrétnejšie sa zameriava na:

- **zabezpečenie prístupu k surovinám** z krajín bohatých na ich zdroje mimo EÚ, uľahčenie prístupu k európskym zdrojom surovín, ako aj prístup k **druhotným surovinám** prostredníctvom recyklácie v obehovom hospodárstve batérií,
- **podporu európskej výroby batériových článkov v potrebnom rozsahu a úplne konkurencieschopného hodnotového reťazca v Európe**: spájanie hlavných aktérov tohto odvetvia s vnútroštátnymi a regionálnymi orgánmi, spolupráca v partnerstve s členskými štátmi a Európskou investičnou bankou pri podpore inovačných výrobných projektov s dôležitou dimenziou cezhraničnej spolupráce a udržateľnosti v celom hodnotovom reťazci batérií,
- **posilnenie vedúceho postavenia v odvetví intenzívnejšou podporou výskumu a inovácií v EÚ** vyspelých (napr. lítiovo-iónových) a prelomových (napr. polovodičových) technológií v odvetví batérií. Malo by byť zamerané na podporu vo všetkých fázach hodnotového reťazca (pokročilé materiály, nové chemické zloženia, výrobné procesy, systémy riadenia batérií, recyklácia, inovácie v oblasti obchodných modelov), úzko prepojené s priemyselným ekosystémom a malo by prispievať k urýchleniu zavádzania a industrializácie inovácií,
- **rozvoj a posilňovanie vysokokvalifikovanej pracovnej sily vo všetkých častiach hodnotového reťazca batérií** s cieľom odstrániť nedostatok zručností opatreniami na úrovni EÚ a členských štátov, ktoré poskytnú primeranú odbornú prípravu, rekvalifikáciu a zvyšovanie úrovne zručností, čím sa z Európy stane prítiažlivé miesto pre špičkových odborníkov v oblasti vývoja a výroby batérií,
- **podporu udržateľnosti odvetvia výroby batériových článkov v EÚ s čo najmenšou environmentálnou stopou**, napríklad tak, že sa vo výrobnom procese použijú obnoviteľné zdroje energie. Tento cieľ by sa mal dosiahnuť hlavne stanovením požiadaviek na bezpečnú a udržateľnú výrobu batérií,
- **zabezpečenie súladu so širším podporným a regulačným rámcom**⁴ (stratégia pre čistú energiu, balíky opatrení v oblasti mobility, obchodná politika EÚ atď.) pri podpore využívania batérií a uskladňovania.

³ Na jeho vypracovaní sa podieľalo viac ako 120 aktérov z oblasti priemyslu a inovácií, ktorí spoločne schválili odporúčania pre prioritné opatrenia, ktoré sa v súčasnosti zavádzajú. <http://www.innoenergy.com/eit-innoenergys-role-within-the-european-battery-alliance/>.

⁴ Stratégia Čistá energia pre všetkých Európanov, COM(2016) 860; Stratégia pre nízkoemisnú mobilitu, COM(2016) 501; Európa v pohybe – balík opatrení v oblasti mobility I, COM(2017) 283; Balík opatrení v oblasti mobility II, COM(2017) 675.

II. Oblasť strategických opatrení

1. Zabezpečenie udržateľných dodávok surovín

Stratégia EÚ v oblasti surovín sa zameriava na zabezpečenie prístupu k surovinám pre hospodárstvo EÚ⁵. Táto politika, ktorá dostala nový impulz v roku 2012 v podobe spustenia európskeho inovačného partnerstva v oblasti surovín, je založená na: 1. udržateľnom získavaní surovín z globálnych trhov; 2. udržateľnej domácej výrobe surovín a 3. účinnosti využívania zdrojov a dodávkach druhotných surovín. V septembri 2017 Komisia prijala aktualizovanú stratégiu pre priemyselnú politiku EÚ, v ktorej sa zdôraznil význam surovín, najmä kritických surovín, pre konkurencieschopnosť všetkých priemyselných hodnotových reťazcov pre hospodárstvo EÚ⁶.

EÚ musí preto zabezpečiť prístup k dodávateľským reťazcom surovín pre batérie. V súčasnosti je najdôležitejšou technológiou v oblasti elektromobility technológia na báze lítiových iónov, ktorá bude na trhu dominovať aj v nasledujúcich rokoch. Na výrobu lítiovo-iónových batérií sú potrebné rôzne suroviny vrátane lítia, kobaltu, niklu, mangánu, grafitu, kremíka, medi a hliníka. Dodávky niektorých z týchto materiálov, najmä kobaltu, prírodného grafitu a lítia, sú v súčasnosti, no aj vo vzťahu k budúcnosti dôvodom na obavy, a to vzhľadom na veľké množstvá, ktoré sú potrebné, a/alebo na veľmi koncentrované zdroje dodávok. Udržateľnosť ťažby a využívania týchto zdrojov je kľúčová a čoraz dôležitejšou pre diverzifikáciu dodávok do EÚ bude recyklácia materiálov, ktorá by sa v kontexte prechodu na obehové hospodárstvo mala podnecovať⁷.

EÚ by preto mala zabezpečiť prístup k surovinám z krajín bohatých na ich zdroje mimo EÚ a zároveň posilniť ich prvotnú a druhotnú výrobu z európskych zdrojov. Mala by tiež podporovať ekodizajn, nahradzovanie a efektívnejšie využívanie kritických materiálov v batériách, ich druhotné využívanie a recykláciu.

Kľúčové opatrenia

Komisia:

- na základe zoznamu surovín kritických pre EÚ vypracovaného v roku 2017 zmapuje súčasnú a budúcu dostupnosť prvotných surovín pre batérie; posúdi potenciál získavania surovín pre batérie v rámci EÚ, a to vrátane kobaltu (Fínsko, Francúzsko, Švédsko a Slovensko), lítia (Rakúsko, Česká republika, Fínsko, Írsko, Portugalsko, Španielsko a Švédsko), prírodného grafitu (Rakúsko, Česká republika, Nemecko, Slovensko a Švédsko) a niklu (Rakúsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Poľsko, Španielsko a Spojené kráľovstvo); posúdi potenciál získavania druhotných surovín v celej EÚ; predloží odporúčania zamerané na optimalizáciu získavania surovín pre batérie v EÚ [4. štvrtrok 2018],

⁵ KOM(2008) 699. Pozri aj pripravovaný pracovný dokument útvarov Komisie, ktorý obsahuje správu o surovinách na využitie v batériách.

⁶ Aktualizovaná stratégia pre priemyselnú politiku EÚ, COM(2017) 479.

⁷ Faktor zníženia rizika existuje napríklad v posúdení rizika ohrozenia dodávok podľa metodiky posudzovania kritickosti (správa Spoločného výskumného centra, 2017, <https://publications.europa.eu/s/gcBP>).

- využije všetky vhodné nástroje obchodnej politiky (napr. dohody o voľnom obchode) na zabezpečenie spravodlivého a udržateľného prístupu k surovinám v tretích krajinách a na presadzovanie ich sociálne zodpovednej ťažby [priebežne],
- bude podporovať výskum a inovácie zamerané na nákladovo efektívnu výrobu, nahradzovanie a efektívnejšie využívanie kritických surovín pre batérie s cieľom vypracovať normy (pozri oblasť strategických opatrení 5) [2018 – 2020],
- prostredníctvom skupiny pre dodávky surovín a riadiacej skupiny na vysokej úrovni európskeho partnerstva pre inovácie v oblasti surovín (EIP v oblasti surovín) začne dialóg s členskými štátmi, v ktorom sa má zistiť vhodnosť ich politik v oblasti surovín, kódexov ťažby a stimulov pre prieskum na riešenie strategických potrieb surovín pre batérie. Výsledky tohto dialógu predloží na konferencii EIP v oblasti surovín na vysokej úrovni v novembri 2018 [4. štvrťrok 2018].

2. Podpora európskych projektov týkajúcich sa rôznych častí hodnotového reťazca batérií vrátane výroby článkov

Európska aliancia pre batérie koná rýchlo. Od jej založenia v októbri 2017 už došlo ku konkrétnym posunom, pričom bol oznámený vznik priemyselných konzorcií alebo partnerstiev zameraných na rozvoj výroby batériových článkov a súvisiacich ekosystémov. Na to, aby bolo možné udržať si vedúce postavenie vo svete v oblasti automobilovej výroby a inovácií, je potrebné konať – a už sa aj koná – s cieľom zintenzívniť výrobu batériových článkov v Európe a budovať a posilniť ďalšie segmenty hodnotového reťazca batérií (napr. suroviny, výrobné zariadenia a procesy, systémy riadenia batérií atď.) ako súčasť integrovaného a konkurencieschopného ekosystému.

Členské štáty a príslušné odvetvie vyzvali Komisiu, aby naďalej pôsobila ako sprostredkovateľ pri spájaní hlavných aktérov tohto odvetvia a aby podporovala výrobné projekty, ktoré majú významný cezhraničný rozmer a ktoré začleňujú rôzne prvky hodnotového reťazca batérií.

Kľúčové opatrenia

Komisia:

- bude pokračovať vo svojej partnerskej spolupráci so zainteresovanými stranami v celom hodnotovom reťazci batérií s cieľom podporiť a uľahčiť rozsiahle projekty vedúce k výrobe batérií novej generácie a vytvoriť inovatívny, integrovaný, udržateľný a konkurencieschopný hodnotový reťazec batérií v Európe [2018 – 2019],
- zapojí sa do pravidelného dialógu s príslušnými členskými štátmi s cieľom preskúmať efektívne spôsoby spoločnej podpory inovatívnych výrobných projektov idúcich nad rámec aktuálneho stavu vývoja a optimálneho združovania zdrojov EÚ a vnútroštátnych zdrojov na tento účel. Mohla by sa využiť napríklad forma dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu⁸ [4. štvrťrok 2018],
- bude naďalej úzko spolupracovať so zainteresovanými členskými štátmi a Európskou investičnou bankou na sprístupnení verejnej podpory alebo financovania projektov výroby

⁸ Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu sú projekty, do ktorých sa zapája viac ako jeden členský štát a ktoré prispievajú k plneniu strategických cieľov Únie a majú pozitívne vedľajšie účinky na európske hospodárstvo a spoločnosť ako celok. V prípade výskumných, vývojových a inovačných projektov tieto projekty musia mať významný inovačný charakter, ktorý presahuje súčasný stav vývoja v príslušných odvetviach – pozri oznámenie Komisie 2014/C 188/02 z mája 2014.

batériových článkov s cieľom vytvoriť stimuly a pákový efekt pre investície zo súkromného sektora a znížiť ich rizikovosť. Na tento účel bude Komisia na podporu inovačných projektov zavádzania súvisiacich s batériami vrátane pilotných liniek a zavádzania špičkových technológií v potrebnom rozsahu koordinovať rôzne dostupné finančné prostriedky a nástroje financovania (napr. Európska investičná banka⁹, demonštračné projekty v oblasti energetiky v rámci iniciatívy InnovFin¹⁰, Horizont 2020¹¹, Európsky fond regionálneho rozvoja¹², Európsky fond pre strategické investície¹³, inovačný fond¹⁴), zvýši o nich informovanosť a uľahčí k nim prístup. Budú sem patriť aj transparentné a inkluzívne informačné stretnutia na tému kritérií oprávnenosti pre tieto nástroje určené spoločnostiam a členským štátom so záujmom v predmetnej oblasti [2018 – 2019],

- na žiadosť zainteresovaných regiónov a v spolupráci s príslušnými členskými štátmi uľahčí rozvoj medziregionálneho partnerstva v oblasti batérií v rámci existujúcich tematických platforiem inteligentnej špecializácie v oblasti energetiky alebo modernizácie priemyslu¹⁵ [1. štvrťrok 2019],
- v úzkej spolupráci s príslušnými členskými štátmi a regiónmi bude pôsobiť pri presmerovaní dostupného financovania výskumu a inovácií v rámci politiky súdržnosti (2014 – 2020: 44 miliárd EUR, ktoré možno okrem iného využiť na batérie)¹⁶ [2018 – 2020],
- v úzkej spolupráci s Európskou investičnou bankou zriadi vyhradený portál na podporu a financovanie batérií (jednotná investičná platforma) s cieľom uľahčiť prístup zainteresovaných strán k primeranej finančnej podpore a pomôcť pri kombinovaní finančných nástrojov [4. štvrťrok 2018],
- vo všeobecnosti bude podnecovať súkromných investorov v celom hodnotovom reťazci, aby v plnej miere využívali možnosti, ktoré sú k dispozícii vďaka udržateľnému financovaniu, ako sa uvádza v akčnom pláne Komisie o financovaní udržateľného rastu¹⁷ [2018 – 2019].

3. Posilnenie vedúceho postavenia v odvetví intenzívnejšou podporou výskum a inovácií v EÚ pokrývajúcou celý hodnotový reťazec

⁹ <http://www.eib.org/>.

¹⁰ <http://www.eib.org/products/blending/innovfin/products/energy-demo-projects.htm>.

¹¹ <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>.

¹² http://ec.europa.eu/regional_policy/sk/funding/erdf/.

¹³ http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/funding/efsi_sk.

¹⁴ Inovačný fond zriadený v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami je určený na podporu inovačných priekopníckych demonštračných projektov v oblasti uskladňovania energie, inovácií nízkouhlíkových technológií v priemyselných odvetviach, environmentálne bezpečného zachytávania a ukladania oxidu uhličitého a inovatívnych obnoviteľných zdrojov energie. Vytvorí sa z predaja 450 miliónov emisných kvót v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami, ktorý pri cene 10 EUR za kvótu môže vyniesť 4,5 miliardy EUR alebo pri cene 25 EUR za kvótu 11 miliárd EUR. Prvá výzva sa plánuje na rok 2020.

¹⁵ <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>.

¹⁶ V procese zdola nahor založenom na širokom zapojení zainteresovaných strán bolo vypracovaných 121 stratégií pre inteligentnú špecializáciu. Uvedená suma 44 miliárd EUR, ktorú možno presmerovať prostredníctvom týchto stratégií pre inteligentnú špecializáciu, dopĺňa odhadom 70 miliárd EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja na podporu energeticky účinnej a dekarbonizovanej dopravy. Pomáhajú pri využívaní Európskeho fondu regionálneho rozvoja a umožňujú vytvárať istú zásobu priemyselných projektov prostredníctvom medziregionálnej spolupráce, účasti klastrov a príslušného odvetvia [1. štvrťrok 2019].

¹⁷ https://ec.europa.eu/info/publications/180308-action-plan-sustainable-growth_en.

Aby sa využila európska konkurenčná výhoda, mali by sa významné zdroje zacieliť na podporu neustáleho vzostupného (napr. pokročilé lítiovo-iónové technológie) a prelomového (napr. polovodičové technológie) výskumu a inovácií. Mal by sa uskutočňovať výskum vyspelých (prvotných a druhotných, teda recyklovaných) surovín, chemických zložení batérií, pokročilých výrobných procesov, recyklácie a druhotného využívania. V záujme urýchlenia industrializácie inovácií EÚ by mal byť dobre prepojený s priemyselným ekosystémom hodnotového reťazca.

Kľúčové opatrenia

Komisia:

- v spolupráci s členskými štátmi sprístupní finančné prostriedky určené na výskum a inovácie (Horizont 2020¹⁸) na inovačné projekty súvisiace s batériami podľa vopred určených krátkodobých a dlhodobých výskumných priorít v celom hodnotovom reťazci batérií¹⁹. Mali by sem patriť aj inovačné projekty zavádzania vrátane pilotných liniek na výrobu batérií a spracovanie prvotných/druhotných surovín [2018 – 2020],
- v rokoch 2018 a 2019 uverejní výzvy na predkladanie návrhov na ďalšie prostriedky v celkovej výške 110 miliónov EUR na projekty v oblasti výskumu a inovácií týkajúce sa batérií (popri sume 250 miliónov EUR už vyčlenenej na batérie v rámci programu Horizont 2020) a 270 miliónov EUR, ktoré sa majú vyčleniť na podporu projektov inteligentných sietí a uskladňovania energie, ako bolo ohlásené v balíku opatrení Čistá energia pre všetkých Európanov²⁰ [2018 – 2019],
- podporí založenie novej Európskej platformy pre technológie a inovácie s cieľom dosiahnuť pokrok v prioritách výskumu v oblasti batérií, vymedziť dlhodobé vízie, vypracovať strategický výskumný program a plány. Vedenie Európskej platformy pre technológie a inovácie prevezmú zainteresované strany z priemyslu, výskumné spoločenstvo a členské štáty, pričom útvary Komisie budú podporovať proces jej zriaďovania a prispievať vo svojich oblastiach zodpovednosti [4. štvrtrok 2018],
- pripraví otvorenie rozsiahlej hlavnej výskumnej iniciatívy k vznikajúcim technológiám budúcnosti, ktorá by mohla podporiť dlhodobý výskum v oblasti vyspelých technológií batérií na obdobie po roku 2025. Tieto hlavné výskumné iniciatívy k vznikajúcim technológiám budúcnosti obvykle trvajú 10 rokov a získavajú celkovú podporu vo výške približne 1 miliardy EUR, ktorá je spolufinancovaná z rozpočtu EÚ²¹ [4. štvrtrok 2018],

¹⁸ V rámci programu Horizont 2020 bolo osobitne na výskum a inovácie v oblasti batérií uvoľnených ďalších 110 mil. EUR. V období rokov 2018 až 2020 bude na výskum a inovácie v oblasti batérií okrem 150 miliónov EUR, ktoré už boli vynaložené v rámci programu Horizont 2020, osobitne vyčlenených približne 200 miliónov EUR. V balíku opatrení Čistá energia pre všetkých Európanov bolo oznámené, že sa vyčlení 270 miliónov EUR na podporu projektov inteligentných sietí a uskladňovania energie, ktoré by mali obsahovať aj dôležité súčasti, ktoré súvisia s batériami.

¹⁹ K dnešnému dňu sú založené na implementačnom pláne opatrenia č. 7 strategického plánu pre energetické technológie <https://setis.ec.europa.eu/batteries-implementation>, záveroch Európskeho seminára pre výskum a inovácie v oblasti batériových článkov organizovaného Európskou komisiou (GR pre výskum a inováciu) v dňoch 11. – 12. januára 2018, ktorý bol zameraný na programovanie ďalších finančných prostriedkov EÚ pre výskum a inovácie v oblasti batérií v rámci programu Horizont 2020, a na pláne elektrifikácie dopravy v rámci strategického programu výskumu a inovácií v doprave [SWD(2017) 223 z 31. mája 2017].

²⁰ Predpokladá sa, že projekty inteligentných sietí a uskladňovania energie budú obsahovať podstatné súčasti súvisiace s batériami. JRC má navyše osobitný projekt týkajúci sa batérií na uskladňovanie energie, najmä na použitie v doprave.

²¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/fet-flagships>. Prípravná fáza hlavných výskumných iniciatív by mala byť ukončená do štvrtého štvrtroka 2018 a financovanie by sa začalo v medziach nadchádzajúceho rámcového programu pre výskum a inováciu.

- prostredníctvom pilotného programu Európskej rady pre inováciu podporí prelomové inovácie, ktoré vytvárajú trhy, v oblastiach, ako sú napríklad batérie.²² Na roky 2018 – 2020 bol vyčlenený rozpočet vo výške 2,7 miliardy EUR na podporu 1 000 potenciálnych prelomových projektov a 3 000 štúdií uskutočniteľnosti. Tento pilotný program môže byť užitočný pre prelomové technológie v oblasti batérií (ktoré by mali byť súčasťou projektov pre aplikácie v oblasti dopravy, energetickej sústavy, výroby atď.) [2018 – 2020],
- optimalizuje riešenia pre integráciu stacionárneho uskladňovania a elektrických vozidiel do siete v rámci projektov inteligentných sietí a uskladňovania programu Horizont 2020²³, ako aj projektov inteligentných miest a spoločenstiev²⁴. Podporí úspešné riešenia integrácie batérií s jasným potenciálom trhového uplatnenia, ktoré sú súčasťou nadväzovania kontaktov spusteného európskym partnerstvom pre inovácie v oblasti inteligentných miest a spoločenstiev (nadväzovanie kontaktov medzi mestami, podnikmi, bankami, investormi a realizátormi projektov) [2018 – 2019],
- využije skúsenosti spoločných technologických iniciatív a Európskeho technologického inštitútu/znalostných a inovačných spoločenstiev na preskúmanie uskutočniteľnosti a vhodnosti rôznych foriem verejno-súkromných partnerstiev vrátane takých, ktoré by sa zaoberali vývojom batérií²⁵ [2020 –].

4. Rozvíjanie a posilňovanie vysokokvalifikovanej pracovnej sily vo všetkých častiach hodnotového reťazca

Pracovná sila EÚ je vysokokvalifikovaná, chýbajú jej však dostatočné špecializované zručnosti súvisiace s batériami, najmä pokiaľ ide o aplikované riešenie procesu a výrobu článkov. Na odstránenie nedostatku týchto zručností by sa mali prijať opatrenia na úrovni EÚ a na úrovni členských štátov.

Kľúčové opatrenia

Komisia:

- zmapuje zručnosti potrebné v rámci celého hodnotového reťazca a takisto identifikuje prostriedky na odstránenie ich nedostatku a príslušný časový rámec na implementáciu [4. štvrt'rok 2018],

²² <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/european-innovation-council-eic-pilot>.

²³ Približne 90 miliónov EUR ročne; nezanedbateľnú časť tohto financovania tradične získava integrácia batérií (taktiež vrátane druhotného využívania a riešení vozidlo - sieť), a to aj keď sú výzvy technologicky neutrálne. Klastre projektov inteligentných sietí a uskladňovania (BRIDGE) ide nad rámec technických aspektov inovácií a zaoberá sa zlepšovaním obchodných modelov, regulačnými otázkami, správou údajov a prijatím zo strany spotrebiteľov.

²⁴ Tiež približne 90 miliónov EUR ročne, pričom mnohé návrhy projektov obsahujú aj prvky na uskladňovanie energie (na báze batérií), a to aj keď sú výzvy technologicky neutrálne.

²⁵ Spoločné podniky založené podľa článku 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktoré predstavujú osobitný právny nástroj na implementáciu programu Horizont 2020 prostredníctvom verejno-súkromného partnerstva (PPP) v kľúčových strategických oblastiach. Ich cieľom je realizovať výskumné a inovačné činnosti na zvýšenie konkurencieschopnosti a na riešenie veľkých spoločenských výziev s aktívnou účasťou európskeho priemyslu. V súčasnosti je v prevádzke sedem spoločných podnikov, ktoré implementujú konkrétne časti programu Horizont 2020 v oblasti dopravy (CleanSky2, Shift2Rail a SESAR), dopravy/energetiky (FCH2), zdravia (IMI2), biohospodárstva (BBI) a elektronických komponentov a systémov (ECSEL).

- na účely zlepšovania zručností a budovania kapacít otvorí prístup k laboratóriám EÚ na testovanie batérií, ktoré sú umiestnené v Spoločnom výskumnom centre Komisie²⁶. Ďalšie výskumné centrá budú vyzvané, aby tak urobili tiež [4. štvrťrok 2018],
- v záujme riešenia krátkodobých a strednodobých potrieb v oblasti zručností v rámci celého hodnotového reťazca batérií navrhne batérie ako kľúčovú tému na financovanie v rámci koncepcie sektorovej spolupráce v oblasti zručností²⁷ [2018 – 2019],
- bude spolupracovať s príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom dať spoločnostiam k dispozícii skupinu odborníkov, ktorí sa špecializujú na chemické zloženie článkov, výrobné procesy, systémy riadenia batérií atď. [2018 – 2019],
- bude spolupracovať s príslušnými zainteresovanými stranami na budovaní kontaktov medzi sieťou vzdelávacích inštitúcií a európskou sieťou pilotných liniek na účely získavania skúseností a know-how z výroby [2018 – 2019],
- bude nabádať členské štáty, aby pri riešení potrieb odbornej prípravy pre odborníkov v oblasti batérií využívali prostriedky Európskeho sociálneho fondu [priebežne],
- pomôže univerzitám a ďalším inštitúciám poskytujúcim vzdelávanie/odbornú prípravu zriadiť v spolupráci s príslušným odvetvím nové študijné programy [2018 – 2019].

5. Podpora udržateľného hodnotového reťazca batérií – teda požiadaviek na bezpečnú a udržateľnú výrobu batérií – ako kľúčová hnacia sila pre konkurencieschopnosť EÚ

Udržateľný hodnotový reťazec batérií by mal byť riadne integrovaný do obehového hospodárstva a mal by stimulovať konkurencieschopnosť európskych výrobkov. EÚ preto musí podporovať rast výroby výkonných, bezpečných a udržateľných batériových článkov a sústav/modulov s čo najmenšou environmentálnou stopou. Na presadenie prísnych environmentálnych a bezpečnostných požiadaviek, ktoré by mohli určovať trendy na svetových trhoch, prichádzajú do úvahy rôzne nástroje. Na tento účel by sa mala v plnej miere využiť najmä smernica EÚ o batériách, ktorá je v súčasnosti predmetom revízie, a rámec smernice o ekodizajne, kde možno využiť príležitosť navrhnúť inovatívnu reguláciu, ktorá obstojí aj v budúcnosti.

Nevyhnutným predpokladom pre udržateľnosť európskeho hodnotového reťazca batérií, najmä v kontexte obehového hospodárstva, je podrobná analýza kľúčových faktorov pre výrobu bezpečných a udržateľných batérií.

Mala by pokryť aj celý hodnotový reťazec, od udržateľných a zodpovedných dodávok surovín cez výrobné procesy až po systémovú integráciu a recykláciu.

Kľúčové opatrenia

Komisia:

²⁶ <https://ec.europa.eu/jrc/en/research-facility/open-access>.

²⁷ Koncepcia sektorovej spolupráce v oblasti zručností je rámec pre strategickú spoluprácu na riešenie krátkodobých a strednodobých potrieb v oblasti zručností v danom hospodárskom odvetví. V súčasnosti sa koncepcia zameriava na päť pilotných odvetví vrátane: automobilového priemyslu, námorných technológií, vesmíru (geografické informácie), textilu, odevov, kože a obuvi a cestovného ruchu. V budúcnosti sa rozšíri na ďalšie odvetvia. Koncepcia je financovaná v rámci programu Erasmus Plus.

- v súvislosti s revíziou smernice EÚ o batériách posúdi súčasné ciele v oblasti zberu a recyklácie batérií na konci ich životnosti vrátane zhodnotenia surovín (hodnotenie by malo byť dokončené v septembri 2018)²⁸ [4. štvrťrok 2018],
- vypracuje štúdiu o kľúčových určujúcich faktoroch pri výrobe bezpečných a udržateľných („zelených“) batérií [4. štvrťrok 2018].

Na základe toho:

- v úzkej spolupráci s daným odvetvím identifikuje možnosť vypracovania štandardizovaného systému EÚ na hodnotenie životného cyklu batérií, najmä tak, že zohľadní výsledky pilotného projektu environmentálnej stopy výrobkov²⁹.
- predloží požiadavky na udržateľnú konštrukciu a používanie batérií, ktoré musia pri uvedení na trh EÚ spĺňať všetky batérie (zahŕňa to aj posúdenie a vhodnosť rôznych regulačných nástrojov, ako sú smernica o ekodizajne a nariadenie o energetickom označovaní, ako aj smernica EÚ o batériách) [4. štvrťrok 2018],
- v záujme zabezpečenia hladkého fungovania vnútorného trhu s batériami, použitými batériami a surovinami získanými z recyklovaných batérií bude monitorovať súlad rozličných regulačných nástrojov (napr. nariadenie REACH, rámcová smernica o odpade atď.),
- pokročí v interakcii so zainteresovanými stranami a európskymi organizáciami pre normalizáciu s cieľom vypracovať európske normy na umožnenie bezpečnej a udržateľnej výroby, (opätovného) použitia a recyklácie batérií, okrem iného tým, že využije prednormatívny výskum [2018 – 2019],
- bude analyzovať, ako čo najlepšie podporiť druhotné využitie vyspelých batérií a používanie obojsmerných batérií [4. štvrťrok 2019],
- podporí etické získavanie surovín pre odvetvie batérií [1. štvrťrok 2019].

6. Zabezpečenie súladu so širším podporným a regulačným rámcom

Vzhľadom na globálne hodnotové reťazce musia byť batérie dôležitým prvkom vzťahov Európskej únie s jej globálnymi obchodnými partnermi.

V rámci energetickej únie, a najmä v balíku opatrení Čistá energia pre všetkých Európanov a v stratégii pre nízkoemisnú mobilitu Komisia prijala aj širokú škálu návrhov a podporných opatrení na urýchlenie zavádzania obnoviteľných a čistých zdrojov energie, predovšetkým vzhľadom na uskladňovanie energie a elektromobilitu. Rýchle dokončenie týchto opatrení na strane ponuky a dopytu na úrovni EÚ a ich ambiciózna a rýchla implementácia na vnútroštátnej úrovni môže byť stimulom a zároveň môže odstraňovať prekážky pre vytvorenie inovatívneho, udržateľného a konkurencieschopného „ekosystému“ batérií.

Komisia:

- bude monitorovať a uplatňovaním opatrení nástrojov EÚ na ochranu obchodu riešiť nekalé praktiky v tretích krajinách, napríklad subvencovanie surovín alebo iných výrobných vstupov. Ak budú splnené zákonné podmienky, Komisia môže začať antidumpingové a/alebo antisubvenčné prešetrovania s cieľom určiť, či by bolo opodstatnené prijatie opatrení na ochranu obchodu [priebežne].

²⁸ Smernica 2006/66/ES, Ú. v. EÚ L 266, 26.9.2006, s. 1.

²⁹ Teda schopných prevádzky v režime sieť - vozidlo a vozidlo - sieť.

- bude monitorovať a riešiť narušenia trhu/prekážky prístupu na trh tak, že sa bude v súlade so stratégiou EÚ pre prístup na trh naďalej zameriavať na odstránenie prekážok v tretích krajinách a investičných prekážok v automobilovom priemysle a v iných odvetviach, ktoré sú relevantné pre batérie³⁰ [2018 – 2019],
- v rámci vonkajšej obchodnej politiky EÚ zabezpečí konzistentnosť pravidiel o pôvode elektrických vozidiel a batériových článkov tým, že zabezpečí, aby sa pri rokovaniach o dohodách o voľnom obchode týkajúcich sa pravidiel o pôvode elektrických automobilov a/alebo batérií v plnej miere zohľadňoval rozvoj výroby elektrických vozidiel a batérií a obchodu s nimi [2018 – 2019],
- zabezpečí, aby politika EÚ/širší regulačný rámec jednotne riešili vznikajúce otázky týkajúce sa človeka, zdravia a životného prostredia súvisiace s batériami a aby mali pozitívny vplyv na vývoj a zavádzanie inovácií v oblasti nových technológií batérií [priebežne].

Komisia vyzýva Európsky parlament a Radu, aby urýchlene prijali:

- revidovanú smernicu o ekologických vozidlách,
- nové emisné normy CO₂ pre osobné automobily a ľahké a ťažké úžitkové vozidlá,
- prepracované znenie smernice o obnoviteľných zdrojoch energie,
- prepracované znenie nariadenia a smernice o trhu s elektrickou energiou,

a bude úzko spolupracovať s členskými štátmi s cieľom:

- zabezpečiť včasnú transpozíciu a účinné vykonávanie týchto právnych predpisov a zmenenej smernice o energetickej hospodárnosti budov,
- urýchliť zavádzanie infraštruktúry alternatívnych palív, ako sa odporúča v akčnom pláne a podporuje pri zavádzaní Nástroja na prepájanie Európy.

III. Závery a ďalšie kroky

Komisia vyzýva

zainteresované strany z priemyslu EÚ, ktoré sú členmi Európskej aliancie pre batérie, aby:

- s cieľom vytvoriť konkurenčný hodnotový reťazec batérií v Európe presadzovali a implementovali iniciatívy³¹ a projekty pod vedením daného odvetvia,

zúčastnené členské štáty, aby:

- prostredníctvom vnútroštátnych nástrojov a/alebo vhodných mechanizmov financovania z prostriedkov EÚ, za ktoré sú zodpovedné (štrukturálne fondy), zintenzívnili podporu projektov pod vedením daného odvetvia súvisiacich s výrobou batériových článkov alebo s inými časťami dodávateľského reťazca,
- zjednodušili a urýchlili postupy schvaľovania a povoľovania (životné prostredie, výroba, stavebníctvo) pre pilotné linky a príslušné priemyselné projekty.

³⁰ Pritom sa využijú hlavné koordinačné platformy, ktoré už existujú, ako napr. poradný výbor pre prístup na trh (Market Access Advisory Committee, MAAC) a expertné pracovné skupiny (Market Access Working Groups, MAWG) v Bruseli, ako aj tímy pre prístup na trh (Market Access Teams, MAT) v teréne v tretích krajinách.

³¹ Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT) Inno-energy <http://www.innoenergy.com/eit-innoenergys-role-within-the-european-battery-alliance/>.

Komisia bude v rámci Európskej aliancie pre batérie naďalej spolupracovať v partnerstve tak so zainteresovanými členskými štátmi, ako aj so zástupcami odvetvia v záujme udržania dynamiky a zaistenia toho, aby sa tieto opatrenia vykonávali v určených lehotách a aby ich výsledkom boli hmatateľné výstupy.

O implementácii tohto strategického akčného plánu Komisia vydá správu v roku 2019.